

> RETOURADRES Postbus 4902, 6202 TC Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de leden van de gemeenteraad,

POSTADRES
Postbus 4902
6202 TC Maastricht

ONDERWERP
Continuering en doorontwikkeling Inclusie
Agenda Maastricht

DATUM
19 februari 2026
Verzonden: 19-02-2026

BIJLAGEN
2

BEHANDELD DOOR
TMPI (Tamara) Bogaert, van

TELEFOONNUMMER
06 21597428

ONZE REFERENTIE
2026.00695

E-MAILADRES
Tamara.van.Bogaert@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE
--

Geachte leden van de gemeenteraad,

Naar aanleiding van de behandeling van de Inclusie Agenda Maastricht in de domeinvergadering Sociaal van 3 februari informeer ik uw raad graag voorafgaand aan de raadsvergadering over de doorontwikkeling van de agenda en de nadere concretisering van een aantal toezeggingen. Tevens hebben we vorige week - zoals aangekondigd door de Onafhankelijke Adviescommissie Maastricht tijdens de domeinbespreking - een aanvullend advies op de Inclusie Agenda ontvangen. Dit advies alsmede onze reactie hierop treft u aan in de bijlage van deze raadsinformatiebrief. Het advies sluit aan bij de bevindingen die wij in deze raadsinformatiebrief terugkoppelen aan uw raad.

Tijdens de behandeling op 3 februari werd door meerdere fracties aangegeven dat verschillende onderdelen in de Inclusie Agenda nader uitgewerkt kunnen worden met name op het gebied van participatie, belangenbehartiging, diversiteit en het tegengaan van discriminatie en polarisatie. Dit zijn terechte aandachtspunten die we ook erkennen in hoofdstuk 4 van de Inclusie Agenda ('Samen zichtbaar voor een stad waarin iedereen telt') en waarin we voorstellen om de komende periode forse stappen te zetten om participatie en belangenbehartiging voor meer groepen en klanken te bevorderen. Deze aandachtspunten sluiten tevens aan bij de eerder gestelde schriftelijke vragen van de fracties van M:OED en de PvdD. Zie hiervoor de [beantwoording](#) die aan uw raad verzonden is op donderdag 12 februari.

Daarbij benadrukken wij dat de agenda is gepositioneerd als richtinggevend stuk: een solide basis waarmee we nu aan de slag kunnen, terwijl we de komende jaren samen met inwoners, belangenorganisaties en partners de noodzakelijk verdieping verder vormgeven. De Inclusie Agenda is geen eindproduct, maar een meerjarig leer- en ontwikkeltraject waarin beleid en uitvoering voortbouwen op ervaringen en signalen uit de stad. Met deze raadsinformatiebrief geven wij, mede naar aanleiding van de domeinbehandeling, de gestelde schriftelijke vragen en het aanvullende advies van de OAM, een nadere toelichting op de doorontwikkeling van de agenda en doen wij enkele aanvullingen op de toezeggingen die reeds in de domeinvergadering zijn gedaan. Daarmee onderstreept het college dat we stap voor stap, in co-creatie, blijven werken aan een sterker, rechtvaardiger en inclusiever Maastricht.

DATUM
19 februari 2026

De Inclusie Agenda levert concrete verbeteringen op

Inclusie is een structurele opgave, geen eenmalig project. De samenleving is voortdurend in beweging, ook in Maastricht: Technologische ontwikkelingen, demografische verschuivingen, toenemende diversiteit en veranderende sociale verhoudingen stellen ons voor nieuwe uitdagingen. Mensen leven langer, wonen langer zelfstandig, en hebben uiteenlopende ondersteuningsbehoeften. Dit vraagt om een doorlopende, adaptieve aanpak. De Inclusie Agenda biedt daarvoor een breed fundament in alle leefdomeinen van wonen en zorg tot openbare ruimte, onderwijs en vrije tijd.

De voorliggende Inclusie Agenda Maastricht bevat ruim 70 acties die direct en indirect bijdragen aan de participatie van onze inwoners en de toegankelijkheid van onze stad, waaronder:

- Het opschalen van fysieke toegankelijkheid in vastgoed en openbare ruimte,
- Versterken van Inclusie Onderwijs,
- Stevig inzetten inclusie binnen de Sociale Basis en Ontmoetingsplekken,
- Tegengaan van discriminatie & polarisatie
- Inclusieve communicatie en gemeentelijke dienstverlening

De acties vormen een meerjarige opgave, die voor een deel al zijn ondergebracht in beleid dat de afgelopen periode op verschillende terreinen is vastgesteld (armoede, sociale basis, ontmoeten, HR). Zonder continuïteit ontstaan er vertragingen in verbeteringen van belemmeringen die onze inwoners dagelijks ervaren.

Brede benadering voor iedereen, creëert ruimte voor maatwerk

Naar aanleiding van het debat tijdens de domeinvergadering, geven we graag nog toelichting op de vraag waarom er gekozen is voor een benadering van iedereen en waarom er niet specifiek is gekeken naar doelgroepen. Er is bewust gekozen voor een brede benadering, omdat inclusie iedereen raakt en drempels in het dagelijks leven vaak niet aan één groep zijn gebonden. Een brede basis voorkomt dat beleid versnipperd in afzonderlijke doelgroepen en maakt het mogelijk om structurele drempels voor de hele stad weg te nemen. Tegelijkertijd biedt deze brede insteek juist ruimte voor maatwerk: waar specifieke groepen extra belemmeringen ervaren, kan daarop verdiepend en samen met hen worden ingespeeld. Dit sluit aan bij de visie van Movisie, die benadrukt dat inclusief beleid pas echt effectief is wanneer het uitgaat van iedereen, en vervolgens gericht ruimte maakt voor groepen die niet vanzelf meekomen. Inzetten op specifieke groepen alleen doet vaak geen recht aan de diversiteit binnen groepen en kan blinde vlekken creëren. Met deze agenda zetten we in op het in beeld houden van alle inwoners.

Verduidelijking en aanvulling op de Toezeggingen

1. Versterken van belangenbehartiging, dialoog en gesprekken in de stad.
Speerpunt 4 (Samen zichtbaar: diversiteit, discriminatie, polarisatie en belangenbehartiging) is op dit moment minder ver uitgewerkt dan de speerpunten gericht op toegankelijkheid. Dit is omdat het speerpunt vraagt om samenwerking met gemeenschappen en organisaties, zodat inhoud en handelingsperspectief vanuit de stad worden vormgegeven. Hiervoor zijn nog stappen nodig, waarbij de bespreking in het domein nog eens extra duidelijk heeft gemaakt dat een pro-actieve(re) houding vanuit de gemeente nodig is. Ook de OAM adviseert in haar aanvullend advies op dit punt een klankbordgroep in te richten. Op de volgende wijze komen we tegemoet aan de toezegging en het advies van de OAM.

DATUM
19 februari 2026

Aanvulling op de toezegging:

- Tussen nu en de zomer van 2026 zoeken we pro-actief contact met zoveel mogelijk (niet-)organisaties die ons perspectief kunnen verrijken. Dit zullen we via de sneeuwbal-methode doen: steeds als we belangengroepen spreken, zullen we hen vragen wie we nog meer kunnen benaderen¹.
- In 2026 organiseren wij meerdere thema-avonden, gericht op een nieuwe, interactieve vorm van dialoog met inwoners, belangenorganisaties en gemeenschappen. Deze avonden gaan dan ook meer nadrukkelijk in op discriminatie, racisme, polarisatie en het fundament van inclusie.
- We bouwen in 2026-2027 aan een structureel netwerk met belangenorganisaties en breiden dit uit, zodat ook groepen die nu minder zichtbaar zijn, beter worden bereikt.
- Speerpunt 4 gebruiken wij als hét middel om in de komende jaren dieper inzicht te krijgen in de diversiteit van gemeenschappen en de ervaringen van inwoners.

2. Jaarlijkse voortgangsrapportage

De Inclusie Agenda Maastricht zet hierop in zoals beschreven in het hoofdstuk monitoring en rapportage. In 2026 wordt hiervoor een monitoringskader verder ontwikkeld. Deze monitoring gaan we verder aanscherpen naar aanleiding van de vragen uit de domeinbehandeling:

Aanvulling op de toezegging:

- Vanaf 2026 ontvangt de raad jaarlijks een monitoringsrapportage over; voortgang op concrete acties, stand van de gesprekken met belangenbehartigers, signalen en aanbevelingen uit de stad en voorstellen voor bijstellen van de agenda (waar nodig en haalbaar), deze bijsturing wordt door het college vormgegeven.
- De jaarlijkse rapportage wordt zo een structureel moment van reflectie én bijsturing.

3. Fte voor Inclusie, extra ambtenaar of versterking binnen de organisatie

In de domeinbehandeling hebben sommige fracties gevraagd naar het aanstellen van een extra fte als 'inclusie-ambtenaar'. Op dit moment is er echter geen formatieve ruimte. We zien ook onvoldoende aanleiding om nu formatie uit te breiden, omdat de Inclusie Agenda Maastricht inzet op een organisatiebrede verandering waarbij aandacht voor inclusie en toegankelijkheid verankerd wordt in de diverse beleidsterreinen. Coördinatie hierop gebeurt vanuit beleid sociaal domein. Mocht deze werkwijze ontoereikend zijn en extra inzet alsnog nodig blijken, voegen we dit toe. Wel zetten we nu reeds een aantal extra acties in.

Aanvulling op de toezegging:

- We creëren waar nodig en haalbaar extra capaciteit binnen bestaande functies op inclusie, bijvoorbeeld via scholing, kennisbevordering en inzet van expertise.
- We investeren in trainingen over diversiteit, inclusie, cultuursensitief werken en sociale veiligheid.
- We versterken bestaande structuren (toetsen van beleid, communicatie, HRM-ontwikkeling, interne bewustwording).

¹ Partijen nu al gesproken: Samen onbepoerd, Maastricht voor Iedereen, Discriminatie.nl/Limburg, COC Limburg, stg. Buurtbemiddeling, stg. Sankofa en op de planning o.a.: Maastricht University (ACMUS, MARS, UM Pride, FOM, UM Daftar), Oogcafé, blikopener, Dolle mina's Zuid Limburg, Refugee Project Maastricht, Amnesty International Maastricht. Daarnaast wordt het thema Inclusie & Diversiteit in 2026 voor één van de bijeenkomsten van het Bruggenbouwerberaad (netwerk religieuze instellingen en gemeenschappen) geagendeerd.

DATUM
19 februari 2026

De kracht ligt in het versterken van het ambtelijk apparaat op meerdere plekken niet in het beleggen van dit brede vraagstuk bij één fte. Als blijkt dat de extra inzet binnen de bestaande capaciteit onvoldoende is, wordt alsnog specifieke capaciteit en expertise toegevoegd. In de jaarlijkse rapportage wordt ook over de voortgang van deze toezegging gerapporteerd.

4. Prikkelarme woningen, verder onderzoeken met domein Wonen

In de vraagstelling wordt specifiek aandacht gevraagd voor prikkelarme woningen. Dit onderwerp past binnen de bredere woonopgave.

Aanvulling op de toezegging:

- In samenwerking met het domein Wonen onderzoeken wij in 2026 de mogelijkheden en behoefte rondom prikkelarme woonvormen.
- Binnen het programma Wonen, Zorg & Welzijn wordt *prikkelarm wonen* waar haalbaar meegenomen als aandachtsgebied bij de verdere doorontwikkeling van woonzorgzones en levensloopbestendig wonen.
- We bekijken hoe dit onderwerp kan landen binnen bestaande plannen en prestatieafspraken.

Slot

Inclusie is nooit 'af'. We bouwen voort op een stevig fundament, in nauwe samenwerking met inwoners, belangenorganisaties, professionals en de gemeenteraad. De Inclusie Agenda is bedoeld als meerjarig werkdocument dat ruimte biedt voor verdieping, dialoog en lerend werken. De concrete acties bieden voldoende richting voor de komende jaren om inclusie steeds sterker te verankeren in het stads-DNA. Met de jaarlijkse monitoringsrapportage, de versterking van dialoog en de extra aandacht voor speerpunt 4, beschikken we over een toekomstgerichte aanpak die gericht kan worden bijgestuurd waar nodig.

Samen blijven we bouwen aan een inclusiever Maastricht – stap voor stap, structureel en duurzaam.

Hoogachtend,

Jeroen Hoenderkamp
Wethouder WMO, Welzijn, Sociale Zaken en Gezondheid

Bijlagen:

- Aanvullend advies Onafhankelijk Adviesraad Maastricht
- Reactie Gemeente Maastricht op het aanvullend Advies OAM

Aan: Het College van Burgemeester en Wethouders
der Gemeente Maastricht
t.a.v. Wethouder Hoenderkamp
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Betreft: aanvullend advies op Beleidsstuk Lokale Inclusie Agenda

Maastricht, 9 februari 2026

Geachte heer Hoenderkamp,

Uw reactie op ons advies met betrekking tot de 'Inclusie Agenda Maastricht' is in goede orde ontvangen. Na herlezing van zowel de beleidsnotitie als ons advies als uw reactie daarop, willen wij van onze kant toch nog enkele additionele opmerkingen/aanvullingen/adviezen toevoegen.

1. Belangenbehartiging, deelname en representatie

De eerste betreft de door u terecht expliciet aangegeven noodzaak tot belangenbehartiging van die groepen, die nog geheel of gedeeltelijk aan de kant staan van de Maastrichtse samenleving. Maar belangenbehartiging is op zichzelf daarbij niet genoeg als deze ook niet leidt tot deelname aan (participatie) en representatie in de maatschappelijke instellingen, die ertoe doen. Meedoen, zichtbaar zijn en meebeslissen in economie, politiek en samenleving zijn de essentiële uitkomsten van inclusiebeleid; niet alleen belangenbehartiging.

Als gemeente heeft u middelen om hier handen en voeten aan te geven. U (mede)financiert en subsidieert veel clubs, verenigingen, stichtingen en samenwerkingsverbanden. Van subsidienten en partners in samenwerkingsverbanden kunt u verlangen om expliciet in hun verslaglegging en verantwoording in te gaan op hun inspanningen c.q. acties aangaande diversiteit en inclusie. Alleen al het opnemen van een dergelijke voorwaarde bij subsidieverstrekking scherpt het bewustzijn bij de ontvangers over het belang van diversiteit en inclusie aan.

Advies: laat ontvangers van gemeentelijke subsidies en andere financiële middelen expliciet ingaan op hun acties met betrekking tot diversiteit in deelname en representatie binnen hun instelling

2. Klankbordgroepen

De Inclusie Agenda Maastricht gaat in op een breed scala aan onderwerpen ten behoeve van een open en inclusieve Maastrichtse samenleving. Openbare ruimte, zorg en welzijn, sport en onderwijs komen onder andere aan de orde. De notitie geeft ook de noodzaak aan van het inrichten van een klankbordgroep teneinde voorgenomen processen te begeleiden. Echter, het benoemen van één klankbordgroep voor het brede palet aan inclusie-

onderwerpen lijkt ons onmogelijk; er zullen op onderdelen dan ook klankbordgroepen samengesteld moeten worden. Wij denken dat er in dit verband voorrang gegeven moet worden aan een klankbordgroep voor zorg en welzijn en voor de voornemens met betrekking tot het eigen gemeentelijke beleid.

Advies: richt op korte termijn een klankbordgroep in voor zorg en welzijn en voor het inclusiebeleid van de gemeentelijke organisatie

3. Specifieke acties

Sommige initiatieven en activiteiten behoeven ook specifieke agendering en financiële ondersteuning. We denken hierbij aan regenboog/Pride activiteiten, cultuursensitieve dienstverlening, digitale inclusie (WCAG-trainingen voor laaggeletterden) en heractivering van "Maastricht voor Iedereen".

Advies: ondersteun en maak financiële middelen vrij voor specifieke acties ten behoeve van diversiteit en een inclusief Maastricht

4. Een veilige openbare ruimte voor vrouwen

De veiligheid voor vrouwen in de openbare ruimte heeft de afgelopen tijd terecht veel aandacht gekregen. "Wij eisen de nacht op" kreeg massale bijval. Het gaat hier dan zowel om vrouwonvriendelijke uitingen als om vrouwonvriendelijke gebieden in de openbare ruimte. Een paragraaf over dit thema in de Inclusie Agenda Maastricht zou in onze ogen zeker op zijn plaats en niet overbodig zijn. Het zou ook een aanzet moeten zijn voor een inventarisatie met belanghebbenden over plekken en plaatsen die als 'vrouwonveilig' worden ervaren.

Advies: neem een paragraaf over de veiligheid van vrouwen in de openbare ruimte op in de Inclusie Agenda Maastricht

Tenslotte

Over Inclusiebeleid en de methodieken om hier handen en voeten aan te geven, is al veel bekend en gepubliceerd. Deze kennis is gebundeld in het Kennisplatform Inclusief Samenleven te Utrecht: www.kis.nl. Betrokken ambtenaren en politici kunnen zich gratis abonneren op hun nieuwsbrief en zo op de hoogte blijven van actuele expertise en ervaring aangaande diversiteit en inclusie.

Namens de Onafhankelijke Adviesraad Maastricht tekenen

Hoogachtend,

5.1.2e

Jeroen Rossen,
voorzitter

5.1.2e

Kees Eken,
secretaris

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 4902, 6202 TC Maastricht

Onafhankelijke Adviesraad Maastricht
t.a.v. dhr. J. Rossen
Voorzitter OAM

BEZOEKADRES
Mosae Forum
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 4902
6202 TC Maastricht
WWW.GEMEENTEMAASRICHT.NL

ONDERWERP

Reactie inzake aanvullend advies beleidsstuk Lokale Inclusie Agenda

DATUM

13 februari 2026

VERZONDEN 18 FEB. 2026

BIJLAGEN

--

BEHANDELD DOOR

5.1.2e

DOORKIESNUMMER

5.1.2e

ONZE REFERENTIE

2143909

E-MAILADRES

5.1.2e

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Beste heer Rossen,

Vanuit de domeinvergadering van 6 februari jongstleden hebben wij voor vernomen dat er mogelijk een aanvullend advies zou volgen vanuit uw adviesraad op de Inclusie Agenda Maastricht 2026-2029. Dit aanvullend advies hebben we van u ontvangen op 9 februari 2026. Op de eerste plaats dank ik u wederom voor uw advies en aanvullingen waarmee wij de uitvoer van de Inclusie Agenda verder vorm kunnen geven. Uw input nemen wij dan ook graag mee bij de verdere uitwerking en doorontwikkeling van de Inclusie Agenda Maastricht.

In deze brief reageer we graag op de verschillende onderdelen uit uw aanvullende advies:

1. Belangenbehartiging, deelname en representatie

De gemeente versterkt de komende jaren de samenwerking met inwoners, belangenorganisaties en gemeenschappen om belangenbehartiging duurzaam te verbinden met daadwerkelijke deelname en representatie. We werken vanuit een stapsgewijze, lerende aanpak waarin Speerpunt 4 centraal staat voor het ophalen van ervaringen en het verdiepen van de dialoog. In 2026 organiseren we interactieve thema-avonden over discriminatie, racisme, polarisatie en inclusie en zoeken we proactief contact met formele en informele groepen om een breed netwerk van belangenvertegenwoordigers te vormen. Samen ontwikkelen we een flexibel actieplan met ruimte voor diverse participatievormen, zoals thematafels, panels en open gesprekken.

Uw advies om ontvangers van gemeentelijke subsidies voortaan expliciet te laten rapporteren over hun activiteiten en inspanningen op het gebied van diversiteit, deelname en representatie binnen hun organisatie nemen we mee. We onderzoeken gelijktijdig hoe we deze inzet passend kunnen financieren, onder meer via een subsidieregeling voor belangenorganisaties en ervaringsdeskundigen, zodat deelname en vertegenwoordiging structureel en gelijkwaardig kunnen worden geborgd. Hiermee versterken we stapsgewijs de stem, zichtbaarheid en invloed van uiteenlopende groepen in Maastricht.

2. Klankbordgroepen

De gemeente onderschrijft het belang van structurele betrokkenheid van inwoners bij zorg, welzijn en het inclusiebeleid van de gemeentelijke organisatie. Op dit moment werken we echter eerst aan het verbreden van het netwerk van belangenorganisaties, gemeenschappen en inwoners, zodat de vertegenwoordiging van geluiden uit de stad evenwichtig en divers is. Vanuit dit bredere fundament kunnen we vervolgens gericht onderzoeken hoe voor verschillende domeinen passende klankbordgroepen kunnen worden ingericht, bijvoorbeeld voor zorg en welzijn of voor interne inclusie. Deze klankbordgroepen kunnen dan op specifieke onderdelen advies geven en

DATUM
13 februari 2026

functioneren als een duurzaam onderdeel van onze lerende aanpak. Hiermee bouwen we stap voor stap aan een representatieve en effectief werkende adviesstructuur.

3. Specifieke Acties

Zie hiervoor ook antwoord op punt 1 en 2

4. Een veilige openbare ruimte voor vrouwen

De gemeente erkent het belang van een veilige openbare ruimte voor vrouwen. Dit thema wordt op dit moment echter niet als afzonderlijk onderwerp opgenomen in de Inclusieagenda, omdat sociale veiligheid al onderdeel is van bestaand beleid binnen het sociaal gezondheidsbeleid en binnen veiligheid/OOV, waaronder de lopende [aanpak tegen straatintimidatie](#). De Inclusieagenda werkt vanuit een lerend traject, waarbij eerst het netwerk van belangenorganisaties wordt verbreed en gesprekken met inwoners worden uitgebreid. In die gesprekken, evenals bij de doorontwikkeling van de agenda, is nadrukkelijk ruimte om sociale veiligheid te betrekken en input op te halen over plekken en situaties die als onveilig worden ervaren.

5. Kennis en methodieken (naar aanleiding van uw slotaline).

Binnen de Inclusie Agenda Maastricht werken we in het hoofdstuk *Gemeente als goed voorbeeld* nadrukkelijk aan kennisbevordering voor medewerkers en organisatie. Daarbij onderzoeken we hoe naast reeds ingekochte trainingen ook online leermogelijkheden kunnen worden aangeboden, zoals de vrij toegankelijke trainingen en kennismodules van Movisie en KIS. Waar mogelijk en haalbaar gaan we deze bronnen koppelen aan ons interne leerplatform, hierdoor ontstaat een breed en toegankelijk aanbod dat medewerkers ondersteunt in het vergroten van kennis over diversiteit en inclusie. Deze aanpak past binnen het lerend karakter van de agenda en draagt bij aan een structureel inclusieve werkcultuur.

Ik hoop u met deze reactie voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Jeroen Hoenderkamp,
Wethouder WMO, Welzijn, Sociale Zaken en Gezondheid

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2